

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έτος Θ. 807 Ίδιοκτήτης—Διευθυντής

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Πέμπτη

21

Ιουνίου

1932

ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΑΛΒΑΝΙΑ

Η εύκαιρία, που δεν πρέπει να χυθεί

ΚΟΡΥΤΣΑ 1 Ιουνίου

Η τρομερή οικονομική κρίσις, η απεργία την προσοχήν της έσω τερικής και εξωτερικής Πολιτικής της ελληνικής Κυβερνήσεως και του άθηναικού Γένου δὲν επέτρεψαν να μελετηθῇ καὶ χρησιμοποιηθῇ κατ'αλλήλους ἡ ζύμωσις ἡ ἐπιτελουμένη σήμερον ἐν Ἀλβανίᾳ. Καὶ ὅμως ἡ μὲν παγκοσμίως κρίσις δὲν δύναται νὰ λυθῇ ἀπὸ τοὺς Κυβερνῶντας τὴν Ἑλλάδα, ἐν τῇ συμβίοντα ἐν Ἀλβανίᾳ ἐνδιαφέροντων ζωτικῶς τοὺς Ἕλληνας ὅχι μόνον διὰ τὴν τύχην τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς Μειονότητος, ἀλλὰ κυρίως διὰ τὴν τύχην τῆς Βαλκανικῆς, εἰς τὰ πλεονά τῆς ὁποίας ἐνεπήχθη ἡ αἰχμή τῆς ἰταλικῆς διεισδύσεως ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς γενναίου ψυχῆς προτάσεως τοῦ ἀρμενιστάτου ἀλβανικοῦ Κράτους. Ἀλλ' ἂν ὅλοι οἱ ἄλλοι, ἐπίσημοι καὶ ἀνεπίσημοι, ἀδιαφοροῦν, μὲ τὴν συνήθη εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐπιπολιότητα, ὁ Ἡπειρωτικὸς Τύπος ὁφείλει νὰ ἐμφανίσῃ τὴν κατάστασιν ὅπως ἔχει, ἔτι καὶ ἂν πρόκειται νὰ ταράξῃ τὰ νεῦρα καὶ τὴν ἡσυχίαν τῶν μακαρίως κοιμημένων ἀρμενιστῶν. Διὰ τοῦτο, ἂς ροῦ ἐπιτρέψῃ ἡ φύλη « Ἐλευθερία » νὰ θίξω ἀπὸ τῶν στήλων τῆς μερικῆς σημεία τοῦ ζητήματος τούτου, ὅπως ἐμφανίζεται τοῦτο σήμερον.

Δήγει κατ' αὐτὰς ἡ περίφημος πενταετής Συμφωνία τῶν Τιράνων. Δι' αὐτῆς, ὡς ἐνθυμούνται, ἴσως εἰ Ἕλληνες ἀναγινώσκει, ἡ Ἰταλία ἐκμεταλλευμένη τοὺς ἐσωτερικοὺς καὶ ἐξωτερικοὺς κινδύνους τοῦ ἀλβανικοῦ Κράτους προσέφερεν ἀφελος ὡς τὴν προστασίαν τῆς. Ἡ γυνή δηλαδὴ τὴν ἀκασιόγητον τοῦ Ἀλβανικοῦ Κράτους ὡς καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ἀσφάλειαν τοῦ Καστοῦτος, ἀνέλαβε νὰ ὁργανώσῃ τὸν στρατὸν, ἐνίσχυσεν οικονομικῶς διὰ δανείου ἀτόκον τὸ ἀτροφικὸν Δημόσιον Ταμεῖον, διέδωκε κεφάλαια διὰ τὴν ἰδρυσὶν Τραπεζῆς πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν συναλλαγῶν, ἐν λόγῳ ἀνέλαβε τὴν γαικὴν κηδεμονίαν τοῦ νεοῦ Ἰσάτου. Ἀλλ' εὐθὺς μετ' ὀλίγον ἔγινεν ἀντιληπτόν ὅτι ὁ ἐναγ καλὸς ἦτο θανάσιμος ἐπικίνδυνος, καὶ ἡ Ἀλβανία μετετρέπη εἰς ἰταλικὴν ἐπαρχίαν. Τέλη ταχυδρομικὰ καὶ τηλεγραφικὰ ἐξωτερικοῦ, κατάρξεις τιλωνεικῶν φραγμῶν, μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Ἀλβανίας, μονοπωλιακὴ ἐκμετάλλεσις τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου, ἱερὴ κηδεμονία τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς Πολιτικῆς. Τὰ κατώτερα λαὶ καὶ στρώματα ἡ χριστὴν νὰ δωροῦν διότι ἔβλεπον δι' αὐτὰς θέσεις ἡ ἐπιχειρήσεις κερδοφόρος (μονοπωλια καὶ λ.) περιήχεται εἰς χεῖρας ἰταλῶν, τὰ ἀνώτερα στρώματα ἐπὶ

σης διότι ὁ τελευταῖος Ἰταλὸς ὑπὸ κος ἡ λογίας ὁργανοῦ τῆς συμπεριφέρτο ὡς ἀμοστής. Ἀλλ' ἡ Ἰταλικὴ πονηρία ἐγινώσκετο νὰ ἐξουδετεροῖ τὴν διωσολαν, προβάλλουσα τὸν μισμπούλαν τοῦ κινδύνου ἐκ μέρους τῶν γειτόνων καὶ καλλιέργουσα συστηματικῶς τὴν δυσπιστίαν. Αἱ Μειονότητες ἡμεῖς εἰς βάρος τῆς Ἀλβανίας ἐν Σερβίᾳ καὶ ἡ ἄλλη πρὸς ὄψλος αὐτῆς ἐντὶ Βορείᾳ Ἡπειρῶν δὲν εἶχον χαλκυνθῇ σκοπὸς. Ἡ ἰδική μας Διπλωματικὴ Ὑπηρεσία, χωρὶς νὰ ὑπηρετῇ οὐσιωδῶς τὴν ἡμετέραν Μειονότητα, ἡ ὁποία ἔχει ἐγκαταλειφθῇ κυριολεκτικῶς θυσία καὶ αὐτὴ πρὸς ἐπιδόξιν τῆς περὶ μου πολιτικῆς τῶν Συμφωνιών συνιστά διὰ τῆς μεταδοξίας, τῆς κουφότητος καὶ τῆς ἐπιπολιότητος εἰς ἐπίστασιν τῇ δυσπιστίας. Μάτην ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προέβη καὶ προβαίνει εἰς πλείους ὑποσχέσεις ὑπὲρ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀλβανῶν, καὶ τὴν καταβάλλει ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμεῖου ἀποζημιώσεις, μάτην ἀκροῖ τελεσιδικίους δικαστικὰς ἀποφάσεις, μάτην τελευταίως ἀποφασίζει νὰ ἀποστείλῃ τὸν Γενικὸν Γραμματεῖα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας εἰς τὴν Ἰσμουρίαν, ἵνα χαλκυνθῇ νέον σκανδαλῶδες ἱστορικὸν ἐκτεντικὸν μέτρον ὑπὲρ τῶν Τσιτῶν. Ὅλοι αὐτοὶ αἱ θυσίαι ἔχουσι κτηρίζοντο καὶ χαρακτηρίζονται (ὡς δικῶς ἀνάγει) ὡς ἐκλογικὰ ρουσφέτια τῶν βουλευτῶν Ἰωαννίνων ἵνα ἐξαγοράσωσι τὸς ψήφους αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ Βανιελικοῦ Κόμματος, ἡ δὲ ἡμετέρα Μειονότης ὑφίσταται τὰ πάνδεινα καταπατομένων ἀσυστόλων καὶ αὐτῶν τῶν ἐκ τῶν ἱσθμῶν Συνθηκῶν ἀπορρογῶντων δικαιωμάτων τῆς.

Οἱ κόλαφοι καὶ οἱ ἐξευτελισμοὶ οἱ ἰδικὰς μας, ἡ κολακεία τῆς ἐθνικῆς τῶν Ἀλβανῶν φιλοτιμίας, ἰδοὺ τὸ νόμισμα μὲ τὸ ὅποιον πληροῖται ἡ Ἰταλία τὴν μονοπωλιακὴν τῆς ἐν Ἀλβανίᾳ ἐπικράτησιν ἀντιοτάσει με αὐτῆς.

Ἀλλ' ἐσχάτως τὰ πράγματα μετεβλήθησαν παρουσιάζοντα μόνον δικὴν εύκαιρίαν.

Ἡ πενταετής Συνθήκη τῶν Τιράνων ἡ ἐξασφαλίζουσα τὴν Ἰταλικὴν διεισδυσιν ἐλθεῖ καὶ ἄνευ προσχήματος, δὲ ἡ καὶ πᾶσι δυσκόλῳ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἐκμετάλλεσις. Ἡ δὲ εἶπε γινώσκῃ ὅτι ἐπικρατεῖ ἰδρυσὶς Ἀγγλῆς—Ἀλβανικῆς Τραπεζῆς. Καὶ ἡ Ἰταλικὴ Διπλωματία παρεκβεστέως μετὰ δεξιότητος ὁ μόνον τὴν ἀνανέωσιν τῆς συνθήκης, ἀλλὰ μεγαλυτέραν ἐπέκτασιν τοῦ θαλάσσιου ἐναγλισμοῦ. Ἀφοῦ κολαχῶν ἐνεθάρρυνε τὴν σπατάλην τῶν χρημάτων τοῦ ἀλβανικοῦ Πρεσβυτερίου, εἰς ὁργανῶσιν στρατῶ

δυσαναλόγου πρὸς τοὺς πόρους τοῦ Κράτους κατασκευὴν πλῆθους Δημόσιων ἔργων, δημιουργεῖν ὑποτροφίαν κ. λ. ἐδημιουργεῖν ἑλλειμμα τακτικὸν εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν, συμποσούμενον εἰς 30 περί πρὸς ἑκατομμύρια χρυσῶν φράγκων. Τὴν κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος διὰ φορολογίας κατεπολέμησεν ἡ ἰδία ἡ Ἀλβανία ἐμίσως καὶ ἐμίσως, διὰ τῆς δημιουργίας τεχνητῶν διαμετρεῖων καὶ ἀπειλῶν τοῦ πληθυσμοῦ. Δὲν ἀπέμεινεν εἰ μὴ μία ὁδὸς ἡ τοῦ δανείου.

Ἀλλ' αἱ τίς θὰ παραχωρήσῃ δάνειον ἄνευ ἐπαρκῶν ἐγγυήσεων ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας; Καὶ ἰδοὺ καὶ πάλιν ὁ ἀγαθὸς Προστάτης, προσφέρει δάνειον εἰς 100 ἐκατομμύριων χρυσῶν φράγκων, εἰς δέκα ἐτησίαις δόσεσι, πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος καὶ ἀνάπτυξιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων ὅπως ἀτόκως καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐνάξεως τῆς πληρωμῆς πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ, δὲ ὁ ἀλβανικὸς Προϋπολογισμὸς ὁ περιβὰς 50 ἐκατομμύρια χρυσῶν φράγκων. Ἡ προσφορά ἔγινεν ἐν θουσιωδῶς, δεκτὴ θυσίαν εὐγνωμοσύνης ἐκὰς πρὸς τὴν Προστάτιδα Δύναμιν καὶ παῖδας θοράμβου τοῦ στήσαν διὰ τοὺς διοικούντας, καὶ τὸ Ἀρμόδιον Ταμεῖον ἔθηκε δύο ἐκατομμύρια ὡς προκαταβολὴν τῆς πρώτης ἐκ δέκα ἐκατομμυρίων δόσεως. Ἀλλ' ὅτε, πρὸ τινος, ἐξητήθη καὶ τὸ ὑπόλοιπον αὐτῆς, ἡ ἰταλικὴ Διπλωματία ὑπέμνησε τὴν λήξιν τῆς Συμβάσεως τῶν Τιράνων καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνασώσεώς αὐτῆς, ὡς ἀπαραιτήτου πρὸς ὑποθέσεως διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ δανείου, μετὰ μόνον ἀσήμενον προσθήκην: νὰ ἐπιτρέψῃ δηλαδὴ ἀγροτικὴ ἐγκατάστασις Ἰταλιῶν ἐν Ἀλβανίᾳ (ἀλλογενεσμένη, ὡς γνωστὸν, παρὰ τοῦ Ἀλβανικοῦ Συντάγματος) νὰ ἀνελθῇ δηλαδὴ θύρα ἰταλικοῦ ἀποικισμοῦ, προσηγορευμένου ἡ ἡ διὰ λεπτομεροῦς μελέτης τῆς παραγωγικότητος τῶν πρὸς ἀποικισμὸν ἐκτάσεων καὶ τῶν ὁρων τῆς ἐγκαταστάσεως.

Πρὸ τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης τὸ ἐν στικτὸν τῆς αὐτοσυντηρήσεως ἐξηγήρηθαι καὶ σενικροτήθη Συμβούλιον τοῦ Στέμματος, εἰς τὸ ὅποιον προσεκληθῆσαν καὶ Πολιτικοὶ ἐκτὸς τῆς Κυβερνήσεως. Κατ' αὐτὸ ἀπεφασίσθη ὁμοφώνως ἡ ἀπόρριψις τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Ἰταλίας, πρὸς ἀνταπόκρισιν δὲ τῶν αἰτησικῶν δυσχερεῶν αἰσθητικῶν οἰκονομικῶν περιρρίψουσαι τὰς δαπάνας εἰς τὸ ἥμισυ πρὸς τὸν μέγιστον δεκαπενταπλάσιον.

Καὶ δύνανται τίς μὲν γὰρ εἰπεῖν ὅτι ἐν τῇ ἡ Ἀλβανίᾳ δὲν ἔχει καὶ πρὸς τῆς ἀμελείτου ἀνάγκης περιστάσεως ὡς προσηγορευμένη, ἀλλὰ καθήκον ἐπὶ βλαβερὸν τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὸ μὲν νὰ μὴ ὑπερβῇ τὴν Ἀλβανικὴν ὑποδοχάσιν, ἥτις ἐγκυμονεῖ καὶ ἑλ

ληνικῶς καὶ δεσβαλκανικῶς, καὶ δὲ νους, τὸ δὲ νὰ ἐπαφελθῇ τῆς ψυχολογικῆς στιγμῆς, εἰς ἐπὶ τὴν εἰς φιστομένης διαφοράς καὶ διανοίξῃ τὴν ὁδὸν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιρροῆς, ἐχούσης ὑπὲρ αὐτῆς μακρὰν παράδοσιν. Ἀφοῦ αὐτὴ ἡ Ἑλλὰς διεκέρχεν διὰ θεωρεῖ συμπληρωθεῖσαν τὴν ἐθνικὴν τῆς ἀποκατάστασιν καὶ ἐθυσίας—χεῖριστα βεβαίως—τὸν ἑλληνικὸν πληθυσμὸν τῆς Βρείας Ἡπειροῦ, εἶναι καιρὸς νὰ καταστήσῃ σαφὲς εἰς τὴν Ἀλβανικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὸν πληθυσμὸν τοῦτον τὸν θεωρεῖ οὐχὶ ὡς χωριστικὸν πείρος, ἀλλ' ὡς συνδετικὸν κρίκον τῶν δύο ἔθνων. Πρὸς τοῦτο δὲ ὡς πρέπει νὰ κατοχυρωθῇ αἱ ἐλευθερίαι τοῦ λαοῦ τούτου διὰ συμβάσεως ἐπιτροπῆς τῆς προτάσεως αὐτῶν παρὰ τῆς ἑλληνικῆς Διπλωματίας. Αἱ διεθεῖς ὀργανώσεις εἶναι μακρὰν καὶ ἡ φωνὴ τῶν ὁμοεθνῶν μας καταπνιγμένη ἀπὸ τὴν τρομοκρατικὴν λογοκρισίαν δὲν δύναται νὰ ἀκουσθῇ ὡς ἐκεῖ. Μία συμφωνία, καθορίζουσα λεπτομερῶς τὰς ἐγγυήσεις ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας Μειονότητος, αἰρούσα τὰς ἀφορμὰς τῆς δυσπιστίας καὶ διανοίγουσα τὴν ὁδὸν τῆς οἰκονομικῆς καὶ πνευματικῆς συνεργασίας εἶναι ἐνδεαίμενη ἀπολύτως, οὐδέποτε δὲ ἄλλοις θὰ εὐχρη καταλλήλοτερον ἔδαφος ἀπὸ σήμερον. Ἡ σημερινὴ μεταβατικὴ περίοδος ἀποτελεῖ μοιραδὶ κὴν εὐκαιρίαν, ἥτις δὲν πρέπει νὰ ἀπολεθῇ. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ καταρῶμεθα τὰς περιστάσεις καὶ νὰ ἐπιρρίπτωμεν τὴν εὐθύνην εἰς ἄλλους, ἐφ' ὅσον μόνον ἡμεῖς θὰ εἴμεθα οἱ ὑπαίτιοι. Ἡ εὐθύνη τῆς Ἑλλάδος θὰ εἶναι βαρύτερη ὅχι μόνον διὰ τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ Βαλκανικὰ τοιοῦτα καὶ ἐν αὐτῷ ἀκόμη τὰ Ἀλβανικὰ.

Ἑλληνας

Ο ΚΑΤΑΛ ΓΟΣΤΩΝ Ο ΟΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Καν. Πούλις ἀγγυροποικίς	300
Θ. καὶ Ναν. Θεοφίλ. Φαρμακοπ.	300
Καρ. Σαυθὸς Σιδιρόδρομος	300
Ἀθ. Κριατῆς Μπαλῆς	300
Βαν. Πολυδῶς Σιδιρόδρομος	300
Γ. Νιχαλῆς δὲς ἔμπορος	300
Πιν. Λέπας Κρομμύρο	300
Ἀνασ. Τόδουλος κτηματ.	300
Τόδουλος καὶ Παπαθῶν. Χρὸς	300
Κων. Κρομμύρος	300
Σαυθ. Παπαθῶν καὶ Σαυθ. Σιδ	300
Νικ. Χρηστογαθῶν Ζαχαροπ.	300
Κων. Βέστας κτηματ.	300
Ἀλ. Βοῦ καὶ Ἐσπέρης	300
Ἀλ. Τσίπης	300
Ἰωάν. Παπαδημητ.	300
Ἰωάν. Πάριος κτηματ.	300
Ἀλ. Τζαμναλῆς κτηματ.	300
Ἀθ. Κρομμύρος Σιδιρόδρομος	300
Πιν. καὶ Ἀν. Παπαθῶν	300
Ἀλ. Σιδιρόδρομος ἔμπορος	300
Χρ. Ζαχαροπ.	300
Βαν. Χρὸς ἔμπορος	300
Ἰωάν. Μητροπολίτης Κηρυτῶν	300
Ἀν. Τσαυθῶς ἔμπορος	300
Νικ. Παπαθῶν Μυλωθῶς	300

*Αμερικῆς Δολ. 3

Σπ. Δά-αρη: ἔμπορος	150
Β'το. ἄημος Ὑποδηματοποιεὶς	150
Ἄνν. Μαντζίλλας παντοπώλης	150
Δ. Ζωγράκης κηροπλάστης	150
Ἰωάν. Τσίπας καφεπώλης	150
Β. Γελένης ἔμπορος	150
Κ. Γελένης κηροπώλης	150
Ζώης Τσιμονιάννης παντοπώλης	150
Ἄδελ. Κόντος χρυσοσόφι	150
Ἄδελ. Κουτσουμάση Πρ. ἔφημερ.	300
Ἰσρηλ Δ. Βακόλας ἔμπορος	150
Ἄδελφ. Μάτσου	150
Μουσιχ. Ἰ. Κσέν	150
Πολίτης Δεβῆς	150
Ἐλιέλερ Ἐλιά	150

REGONOTA

ἄνθρωπος Πανίδης ἐλυσκάφθη κατ' οἶ-
τον τὸν Πρωθυπουργὸν κ. ἀνάλει

Ἀδελφοί Πρόσο